

BÁO CÁO
Hoạt động của các Câu lạc bộ dân ca ví giặm xã Can Lộc

Thực hiện Công văn số 1971/SVHTTDL-QLVH2 ngày 08/8/2025 của Sở Văn hóa – Thể thao và Du lịch tỉnh Hà Tĩnh về việc rà soát các Câu lạc bộ Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Câu lạc bộ Ca trù sau khi thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, UBND xã Can Lộc báo cáo cụ thể như sau:

1. Thực trạng các Câu lạc bộ Dân ca Ví, Giặm trên địa bàn

Hiện nay, xã Can Lộc có 03 Câu lạc bộ Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh hoạt động ổn định, gồm: Câu lạc bộ Dân ca, Ví Giặm xã Vượng Lộc được thành lập năm 2019 với 13 thành viên; Câu lạc bộ Dân ca, Ví Giặm xã Thiên Lộc được thành lập năm 2021 với 22 thành viên và Câu lạc bộ Dân ca, Ví Giặm Thị trấn Nghèn được thành lập năm 2016 với 20 thành viên. Các câu lạc bộ đều tập hợp những người có kinh nghiệm, tâm huyết với nghệ thuật dân ca, từng tham gia nhiều chương trình văn nghệ cấp xã, cấp huyện và cấp tỉnh. Đặc biệt, trong số đó có nhiều hội viên trẻ tuổi, góp phần tạo sự kế thừa và phát triển phong trào. Địa phương không có Câu lạc bộ Ca trù.

Sự hình thành của các Câu lạc bộ Dân ca Ví, Giặm xuất phát từ nhu cầu bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa phi vật thể của dân tộc, nhất là trong bối cảnh hội nhập và hiện đại hóa, khi nhiều loại hình nghệ thuật truyền thống có nguy cơ bị mai một. Việc thành lập và duy trì hoạt động các Câu lạc bộ là minh chứng cho sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền và nhân dân địa phương đối với di sản Dân ca Ví, Giặm – loại hình nghệ thuật đã được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại.

II. Tình hình hoạt động và những kết quả đạt được

Từ khi thành lập đến nay, các Câu lạc bộ duy trì sinh hoạt định kỳ mỗi tháng một lần tại nhà văn hóa thôn. Nội dung sinh hoạt không chỉ tập trung vào việc tập luyện, biểu diễn các làn điệu truyền thống như: ví phường vải, ví dò đưa, giặm ru, giặm kể ... mà còn chú trọng tìm kiếm, ghi chép và phục dựng những làn điệu cổ ít người biết đến, có nguy cơ biến mất. Nhiều tiết mục giá trị đã được ghi âm, lưu trữ và số hóa để phục vụ công tác nghiên cứu, giảng dạy, đồng thời tạo nguồn tư liệu quý cho thế hệ mai sau.

Các hội viên tích cực tham gia hướng dẫn hát dân ca cho người cao tuổi, thanh thiếu niên, học sinh... và lồng ghép việc phổ biến các sáng tác mới phản ánh đời sống, xây dựng nông thôn mới, bảo vệ môi trường, ca ngợi Đảng, ca ngợi quê hương, đất nước. Hoạt động biểu diễn được duy trì thường xuyên trong các dịp lễ, tết, Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc, giao lưu văn nghệ mừng Đảng – mừng Xuân và các sự kiện chính trị – văn hóa quan trọng khác của địa phương.

Ngoài ra, các Câu lạc bộ còn tham gia các liên hoan, hội thi dân ca Ví, Giặm ở cấp huyện, tỉnh; giao lưu với các Câu lạc bộ ở vùng lân cận nhằm trao đổi kinh nghiệm, học hỏi phương pháp tổ chức và nâng cao chất lượng biểu diễn. Thông qua các hoạt động này, phong trào văn nghệ quần chúng ở xã được củng cố, đời sống tinh thần của nhân dân được nâng cao, tình đoàn kết cộng đồng được thắt chặt.

III. Khó khăn, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động của các Câu lạc bộ Dân ca, Ví, Giặm trên địa bàn xã vẫn gặp nhiều khó khăn. Kinh phí hoạt động còn hạn chế, chủ yếu dựa vào sự đóng góp của hội viên và nguồn hỗ trợ định kỳ hằng năm theo Nghị quyết số 98/2022/NQ-HĐND ngày 16/12/2022 của HĐND tỉnh Hà Tĩnh (Cụ thể: Nghị quyết quy định hỗ trợ 5.000.000 đồng/năm/CLB cho các CLB đã được thành lập).

Trang thiết bị phục vụ biểu diễn như loa, máy, trang phục, nhạc cụ chưa đồng bộ, ảnh hưởng đến chất lượng các buổi biểu diễn. Địa điểm sinh hoạt hiện nay chưa ổn định, dẫn đến khó khăn trong việc lưu giữ đạo cụ, tài liệu.

Bên cạnh đó, lực lượng hội viên trẻ tuy nhiệt huyết nhưng còn thiếu kinh nghiệm, cần được đào tạo bài bản để có thể kế thừa và phát huy di sản lâu dài. Một số làn điệu cổ có giá trị nghệ thuật cao nhưng khó học, đòi hỏi thời gian tập luyện dài, khiến việc bảo tồn gặp trở ngại.

IV. Kiến nghị, đề xuất

Để nâng cao hiệu quả hoạt động, UBND xã đề nghị Sở Văn hóa – Thể thao và Du lịch phối hợp mở các lớp tập huấn chuyên môn cho hội viên và lực lượng nòng cốt tại cơ sở; mời các nghệ nhân ưu tú, nhà nghiên cứu Dân ca Ví, Giặm về truyền dạy kỹ năng và kiến thức chuyên sâu; hỗ trợ kinh phí thường xuyên cho trang phục, nhạc cụ, thiết bị âm thanh, sân khấu; và bố trí địa điểm sinh hoạt ổn định, thuận lợi cho các Câu lạc bộ.

Ngoài ra, cần có các chương trình phối hợp quảng bá, giới thiệu hoạt động của Câu lạc bộ trên các phương tiện truyền thông đại chúng, đài phát thanh – truyền hình, mạng xã hội; tổ chức các cuộc giao lưu, hội diễn để các Câu lạc bộ có cơ hội cọ xát, nâng cao trình độ và lan tỏa tình yêu dân ca.

V. Phương hướng hoạt động trong thời gian tới

Trong thời gian tới, các Câu lạc bộ sẽ tiếp tục duy trì sinh hoạt định kỳ 1–2 lần/tháng với nội dung phong phú, sáng tạo, phù hợp với từng nhóm hội viên; lựa chọn, tập luyện kỹ lưỡng các tiết mục chất lượng để phục vụ biểu diễn, tham gia các liên hoan, hội thi, chương trình văn nghệ các cấp. Hoạt động sẽ gắn kết chặt chẽ với các mô hình văn hóa cộng đồng như lễ hội truyền thống, du lịch trải nghiệm; đồng thời chủ động liên kết với các Câu lạc bộ khác trong và ngoài tỉnh để học hỏi kinh nghiệm.

Song song với đó, các Câu lạc bộ sẽ đẩy mạnh công tác sưu tầm, phục dựng các làn điệu cổ, sáng tác lời mới phản ánh những vấn đề của đời sống hiện đại; phối hợp với các tổ chức đoàn thể thuộc UBMTTQ như: Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân... để mở rộng phạm vi và đối tượng tham gia, tạo nên phong trào lan tỏa sâu rộng.

Trên đây là báo cáo rà soát các Câu lạc bộ Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh trên địa bàn xã Can Lộc, kính gửi Sở Văn hóa – Thể thao và Du lịch Hà Tĩnh tổng hợp.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (B/c);
- Chủ tịch, các Phó Chủ tịch UBND xã;
- Lưu: VT, VHXX.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phạm Quốc Đạt

